

JÚNOVÉ LEGISLAČÍNO 2022

1.7.2022

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 66. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

66. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (14.6.2022 – 1.7.2022) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť.

1. Zjednodušujú sa podmienky zamestnávania sezónnych zamestnancov

- ⇒ *Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa Zákonník práce č. 311/2001 Z. z.*
- ⇒ **Účinnosť od 1.1.2023**

Národná rada SR prijala novelu Zákonníka práce, ktorou sa zavádza poddruh dohody o pracovnej činnosti – tzv. **dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce**. Táto dohoda má mať maximálny rozsah 520 hodín v kalendárnom roku a priemerný týždenný pracovný čas za obdobie najviac štyroch mesiacov nesmie presiahnuť 40 hodín.

Osoba vykonávajúca sezónnu prácu na základe takejto dohody, **bude zároveň zamestnancom na účely nemocenského a dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti**, bez ohľadu na to, či jej vznikne právo na pravidelný alebo nepravidelný mesačný príjem.

Novelou sa stanovuje aj **výnimka z platenia poistného na starobné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti formou novej odvodovej odpočítateľnej položky pri výkone sezónnej práce** (v sume 50 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR spred dvoch rokov).

Pri vyššom príjme ako odvodová odpočítateľná položka zamestnanec spolu so svojím zamestnávateľom zaplatí poistné na starobné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti len zo sumy, ktorá prevyšuje odpočítateľnú položku. Za obdobia, počas ktorých sa nebude platiť poistné, sezónnemu pracovníkovi nevznikne nárok na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok a súvisiace pozostalostné dôchodky ani na dávku v nezamestnanosti.

2. Zavádza sa povinnosť zabezpečovať recykláciu stavebného odpadu

- ⇒ *Novela zákona č. 230/2022, ktorou sa mení a dopĺňa zákon o odpadoch č. 79/2015 Z. z.*
- ⇒ **Účinnosť od 30.6.2022**

Bola prijatá novela zákona o odpadoch, ktorá **zavádza povinnú selektívnu demoláciu, vrátane systému kontroly pred a po demolácii stavieb**.

Zavádza sa aj povinnosť zriadenia miesta na triedenie odpadov pri stavbách a demoláciách, čím sa zvýši potreba skladovacích kapacít.

Podnikateľom pribúda povinnosť zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácie, vrátane zasypávacích prác. Pôvodca odpadu je tiež povinný tieto odpady materiálovo zhodnotiť a recyklát priamo na stavbe prednostne využiť pri svojej činnosti.

Pribúdajú aj administratívne povinnosti, spočívajúce v písomnom ohlásení najneskôr 3 dni vopred pred demoláciou a ďalšom písomnom ohlásení najneskôr do 30 dní po demolácii orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

Hlavným cieľom tejto novely je zvýšiť potenciál obehovej ekonomiky v oblasti stavebného odpadu a sektoru stavebníctva, čo má viesť k vyššej miere recyklácie a predchádzaniu vzniku stavebného odpadu. Má sa tiež zvýšiť spracovanie stavebného materiálu a jeho opätovné využitie.

3. Novým zákonom o mediálnych službách sa zavádzajú rozsiahle zmeny

- ⇒ *Návrh zákona o mediálnych službách*
- ⇒ **Účinnosť od 1.8.2022**

Bol prijatý **nový zákon o mediálnych službách**, ktorým sa zrušuje **pôvodný zákon o vysielaní a retransmisii a zákon o digitálnom vysielaní**.

Platformy na zdieľanie videí budú novým zákonom zahrnuté do regulačného rámca audiovizuálnych mediálnych služieb. Novela upravuje ich práva a povinnosti, pre takéto platformy sa napríklad zavádzajú pokuty v prípade, ak neodstránia škodlivý obsah (z hľadiska podnecovania k nenávisti, násiliu alebo terorizmu) alebo ak nezamedzia jeho ďalšiemu šíreniu, a to až do 100 000 eur.

Upravujú sa tiež detailne podmienky mediálnej komerčnej komunikácie, teda telenákupného oznamu, telenákupu, sponzorovania, umiestňovania produktov, a pod.

Všetky médiá budú mať povinnosť **zapísať sa do registra partnerov verejného sektora**, a to bez ohľadu na to, či obchodujú so štátom alebo nie (inak im bude hroziť pokuta). Médiá budú mať tiež povinnosť **zverejniť zoznam svojich investorov alebo darcov, v prípade, že príspevok presiahne sumu 2 000 eur**.

Upravujú sa povinné kvóty pre slovenskú hudbu v komerčných médiách vo výške 25% a pre verejnoprávnu RTVS vo výške 35 %.

Vysielateľ bude povinný zabezpečiť titulky a posunkové tlmočenie: titulky v 25 % zo všetkých vysielacích programov a hlasové komentovanie pre nevidiacich v 10 % všetkých vysielacích programov.

4. Bol prijatý nový zákon o publikáciách

- ⇒ *Návrh zákona o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie (zákon o publikáciách)*
- ⇒ **Účinnosť od 1.8.2022**

Prijatý nový zákon o publikáciách **definuje publikáciu** ako slovom, písmom alebo obrazom vyjadrený obsah alebo súbor obsahov, verejne rozširovaný na území SR alebo určený na sprístupňovanie verejnosti na území SR s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.

V zmysle zákona **publikáciou nie je**:

- audiovizuálne dielo, audiovizuálny záznam umeleckého výkonu a audiovizuálny záznam programu,
- zvukový záznam umeleckého výkonu hudobného diela a zvukový záznam programu.

Publikácie sa delia na:

- periodické publikácie (periodická tlač, elektronická periodická publikácia a webový portál),
- neperiodické publikácie.

Popri tomto rozdelení publikácií zákon prináša aj **nové kategórie vedeckých publikácií a odborných publikácií**, ktoré predurčujú, akým deponárom sa majú povinné deponáty takýchto publikácií odovzdávať.

Nový zákon upravuje povinnosti vydavateľov periodických publikácií, tlačových agentúr a prevádzkovateľov webových portálov. Mení sa najmä mechanizmus odovzdávania povinných výtlačkov periodických a neperiodických publikácií a povinných rozmnoženín slovenských diel knižniciam – **diela sa budú posielat' v menšom rozsahu a menšiemu počtu knižníc.**

Zavádza sa tiež **povinnosť odlišiteľnosti inzercie**, ktorá musí byť ľahko odlišiteľná od redakčného obsahu a vydavateľ ani tlačová agentúra nemajú niesť zodpovednosť za pravdivosť informácií zverejnenej v inzercii, inej formy propagácie či klamlivej a porovnávacej reklamy.

Zavádza sa aj povinnosť vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu, pred začatím vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie, **zapísať sa do registra partnerov verejného sektora (RPVS)**. Rovnako majú povinnosť aj počas vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie verejnosti byť zapísaní v registri partnerov verejného sektora. V prípade ak táto povinnosť nebude splnená, Ministerstvo kultúry SR vykoná ich výmaz zo zoznamu periodickej tlače z vlastného podnetu.

Povinnosť zápisu do RPVS sa nevzťahuje na vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu, ktorí vydávajú alebo sprístupňujú verejnosti výlučne periodickú publikáciu, ktorá je:

- vedeckou periodickou publikáciou,
- komunitným periodikom.

5. Zavádzajú sa zmeny v súvislosti so súkromnou bezpečnostnou službou (SBS)

⇒ *Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti (zákon o súkromnej bezpečnosti) č. 473/2005 Z. z.*

⇒ **Účinnosť od 1.8.2022**

Bola prijatá novela zákona o súkromnej bezpečnosti, ktorá prináša **viacero zmien v oblasti súkromnej bezpečnosti**.

Zabezpečí sa zjednotenie evidencie osôb prihlásených na odbornú prípravu, záznamníkov vydávaných osobám prihláseným na odbornú prípravu a evidencie záznamníkov do novo vytvorenej evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy. Zavádza sa aj **evidencia osôb** poverených výkonom technickej služby a ruší sa inštitút zodpovednej osoby.

Novela zavádza **novú formu skúšky odbornej spôsobilosti**. Skúška, pozostávajúca z písomného testu a ústnej skúšky, sa nahradí skúšobným testom v elektronickej forme. Tento test bude vykonávaný v priestoroch Ministerstva vnútra SR, preto akreditovaná osoba už nebude mať povinnosť zabezpečiť

miesto na vykonanie testu. Akreditovaná osoba viac nebude mať ani povinnosť zabezpečiť pomôcky na vykonanie testu.

6. Upravuje sa nová povinnosť poskytovania informácií pre prevádzkovateľov digitálnych platforiem

- ⇒ *Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní č. 442/2012 Z. z.*
- ⇒ **Účinnosť od 1.1.2023**

Predmetnou novelou zákona sa preberá tzv. smernica EÚ - DAC7, ktorá nadväzuje na doterajší dynamický vývoj v oblasti automatickej výmeny informácií a zavádza **nový druh automatickej výmeny informácií o predávajúcich využívajúcich platformy**.

Na zabezpečenie tejto automatickej výmeny informácií sa zavádza **nová povinnosť pre oznamujúcich prevádzkovateľov digitálnych platforiem zbierať a poskytovať príslušnému orgánu SR informácie o predávajúcich podliehajúcich** oznamovaniu, ktorí aktívne predávajú tovary a poskytujú služby prostredníctvom platforiem.

Ide o platformy ponúkajúce predaj tovaru, prenájom dopravných prostriedkov a nehnuteľného majetku, ako aj poskytovanie rôznych služieb (napr. ubytovacích, dopravných, stravovacích).

7. Zmeny v živnostenskom zákone

- ⇒ *Novela zákona, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia (tzv. Kilečko 2)*
- ⇒ **Účinnosť od 1.9.2022**

Na základe prijatej novely zákona došlo k týmto významným zmenám v živnostenskom zákone, a to:

- **z dvoch rokov na štyri roky sa predlžuje lehota**, po uplynutí ktorej môže živnostenský úrad zrušiť živnosť, ak podnikateľ nezačal prevádzkovať živnosť po vzniku živnostenského oprávnenia alebo, ak túto živnosť bez pozastavenia prevádzkovania živnosti prestal prevádzkovať,
- v Prílohe č. 2 živnostenského zákona **došlo k výmazu živnosti predaja pyrotechnických výrobkov kategórie F2, kategórie F3, kategórie T1 a kategórie P1 z tzv. viazaných živností**.

Po novom budú uvedené živnosti voľnými. Pomenovanie „predavač pyrotechnických výrobkov“ sa nahrádza spojením „osoba predávajúca pyrotechnické výrobky“. Zrušuje sa tiež odbornosť predavača pyrotechnických výrobkov, a s ňou súvisiace osvedčenie o odbornej spôsobilosti predavača pyrotechnických výrobkov.

8. Vznikli nové povinnosti v súvislosti s hnojivami

- ⇒ *Novela zákona č. 242/2022 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon o hnojivách č. 136/2000 Z. z.*
- ⇒ **Účinnosť od 16.7.2022**

Na základe prijatej novely zákona o hnojivách sa zavádza pojem „EÚ produkt na hnojenie“.

Ustanovuje sa tiež **možnosť pre určitých poľnohospodárov v zraniteľných oblastiach požiadať o udelenie výnimky zo zakázaného obdobia v jesennom období** (zo 14 dní na 28 dní) pre aplikáciu rôznych hnojív (napr. kvapalných hospodárskych hnojív, hnojív z chovu hydiny a drobných hospodárskych zvierat).

Novela upravuje aj **monitoring pohybu čistiarenských kalov na území SR a vznik povinnosti každoročného hlásenia Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu o celkovom vyprodukovanom množstve sekundárnych zdrojov živín a kompostov**, o ich zložení a o množstve spracovaného čistiarenského kalu za predchádzajúci kalendárny rok, a to podľa druhu a odberateľov.

9. Zavádza sa možnosť predaja bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet cez internet

- ⇒ *Novela zákona, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia (tzv. Kilečko 2)*
- ⇒ **Účinnosť od 1.9.2022**

Na základe prijatej novely sa mení zákon o ochrane nefajčiarov a **zavádza sa možnosť predaja bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet cez internet** (elektronické zariadenia, tabakové náplne, príslušenstvo, respektíve ich rôzne kombinácie). Ustanovenie upravujúce zákaz predaja na miestach, kde sa pohybujú ohrozené skupiny – deti a seniori, sa dopĺňa o zákaz predaja bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet. **Zákaz podomového predaja tabakových výrobkov sa ruší.**

Umožňuje sa predaj tabakových výrobkov, výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet na diaľku. Túto možnosť predaja však zákon umožňuje, len ak je predajca vybavený systémom overovania veku, pomocou ktorého možno v čase predaja overiť, či kupujúci spĺňa požiadavku minimálneho veku 18 rokov a poskytne Slovenskej obchodnej inšpekcii podrobné informácie o systéme overovania veku a jeho fungovaní.

Upravuje sa tiež zákaz predaja tabakových výrobkov neplnoletým osobám, pričom sa zakotvuje zákaz fajčiť neplnoletým osobám, a tiež sa porušenie tohto zákazu definuje ako priestupok.

10. Umožňuje sa bezplatné poskytnutie pôvodných slovenských technických noriem

⇒ *Novela zákona, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia (tzv. Kilečko 2)*

⇒ **Účinnosť od 1.9.2022**

Predmetná novela umožní Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR **rozhodnúť o udelení súhlasu na bezodplatné poskytnutie pôvodných slovenských technických noriem alebo pôvodných technických normalizačných informácií širokému okruhu subjektov**, nakoľko tie pôvodné budú bezodplatne sprístupnené na webovom sídle ÚNMS po dobu trvania mimoriadnej situácie. Na toto rozhodnutie ÚNMS SR sa nevzťahujú ustanovenia zákona o správnom konaní, a teda nebudú spoplatnené.

Vybrané pôvodné STN alebo pôvodné TNI môžu **v čase mimoriadnej situácie** pomôcť napríklad pri úprave technických zariadení alebo výrobných postupov a tým napr. zaistiť bezpečnosť a kontinuitu podnikania, prípadne dodávku naliehavo potrebných výrobkov.

11. Novela zákona o energetike prinesie nových účastníkov na trh s energiami

⇒ *Novela zákona, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia (tzv. Kilečko 2)*

⇒ **Účinnosť od 1.9.2022**

Na základe prijatej novely zákona **pribudnú** okrem výrobcov, prevádzkovateľov prenosovej a distribučnej sústavy a siete, či dodávateľov plynu a elektriny **na trh s energiami aj aktívni odberatelia, energetické spoločnosti, prevádzkovatelia zariadení na uskladňovanie elektriny či agregátori.**

Okrem právnej úpravy nových účastníkov trhu s elektrinou a trhu s plynom novela zákona **prinesie aj právnu úpravu uskladňovania elektriny, zmeny v oblasti ochrany spotrebiteľa** či úpravu doterajších právnych podmienok pre nasadzovanie tzv. inteligentných meracích systémov do konkrétnych odberných miest.

Na dosiahnutie a udržanie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky prenosovej alebo distribučnej sústavy v reálnom čase definuje novela aj **nové práva a povinnosti prevádzkovateľov distribučných sústav a prevádzkovateľov prenosovej sústavy.**

Prijatie uvedenej novely zákona o energetike je jedným z míľnikov, ktorého splnenie **umožní čerpanie finančných prostriedkov EÚ z Plánu obnovy a odolnosti SR** na investície zamerané na rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a zvýšenie flexibility elektroenergetického systému.

CENTRUM **LEPŠEJ** REGULÁCIE

LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2
Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sbagency.sk
02/203 63 193
02/203 63 293